

Pécsi
Egyetemi Könyvtár

125473

536 348
W64

UJ TANÉV KEZDETÉN

MEGNYITÓ-, BESZÁMOLÓ- ÉS BEIKTATÓ BESZÉD.
A M. KIR. ERZSÉBET TUDOMÁNYEGYETEM 1930.
SZEPT. 17.-ÉN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉN ELMONDTA

DR. WESZELY ÖDÖN

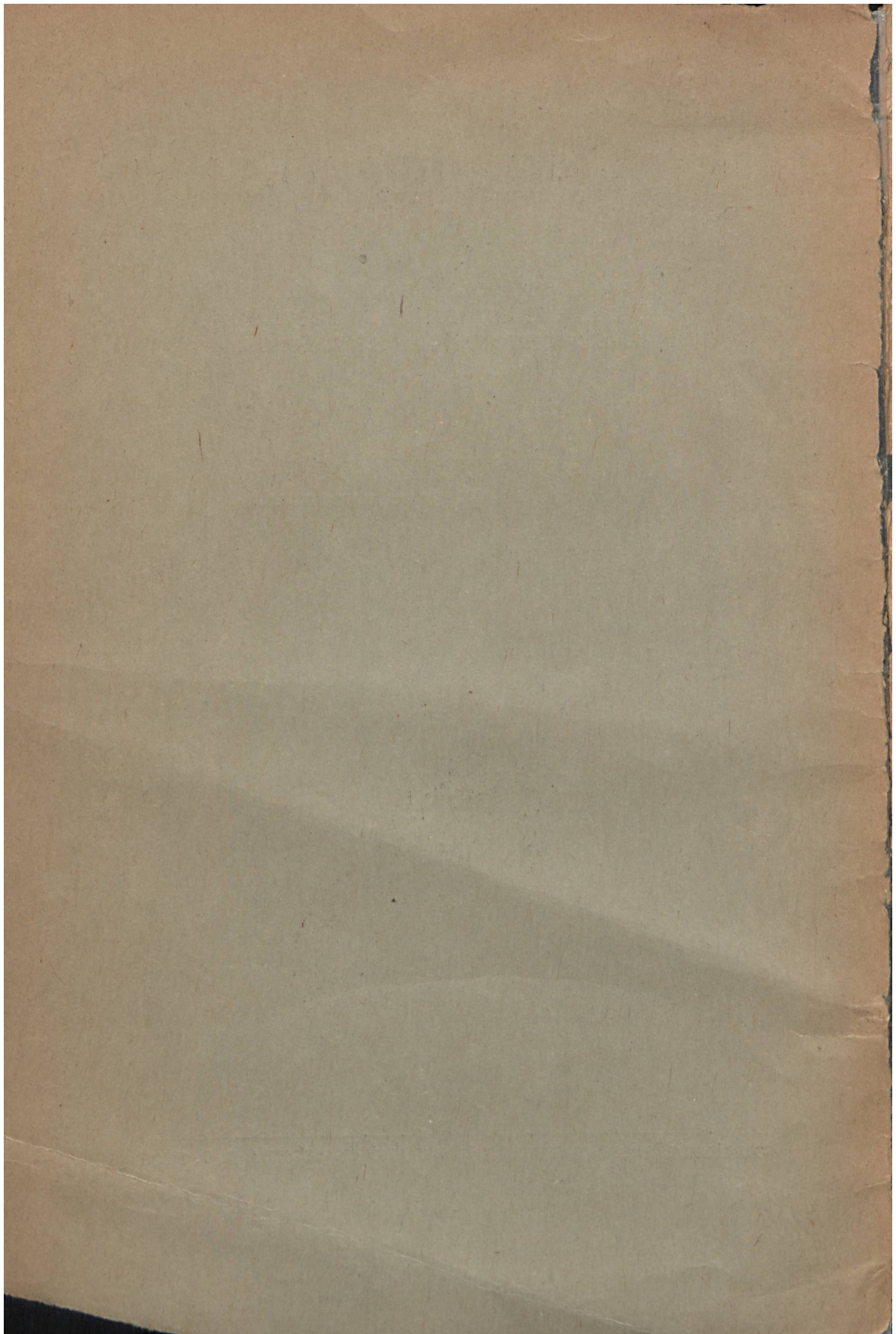
AZ ERZSÉBET TUD.-EGYETEM 1929/30. ÉVI RECTORA

1 9 3 1

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCS

D.161.

423

ÚJ TANÉV KEZDETÉN

MEGNYITÓ-, BESZÁMOLÓ- ÉS BEIKTATÓ BESZÉD.
A M. KIR. ERZSÉBET TUDOMÁNYEGYETEM 1930.
SZEPT. 17.-ÉN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉN ELMONDTA

DR. WESZELY ÖDÖN

AZ ERZSÉBET TUD.-EGYETEM 1929. 30. ÉVI RECTORA

Tisztelettel a szerző

PTE Egyetemi Könyvtár

P000461516

D 161.

536.

1 9 3 1

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCS

Pécsi Egyetemi Könyvtár
125473

Tekintetes Tanács!

Tisztelt Közgyűlés!

Midőn e tanévmegnyitó- és egyetemi tanácsot beiktató közgyűlést van szerencsém megnyitni, mély tisztelettel üdvözlöm a hatóságok megjelent képviselőit, kik egyetemünknek e közgyűlését megjelenésükkal megtisztelték.

Tisztelt Közgyűlés!

E közgyűlésen nekem, mint lelépő rectornak, az a feladatom, hogy beszámoljak a lefolyt tanévről. Képet kell tehát adnom egyetemünk mult évi működéséről, arról, mi történt a mult évben? mit dolgoztunk? mit tettünk? s aztán mérlegelni, miben erősödtünk meg, s miben fogyatkoztunk meg. Végül mérlegelni, haladtunk-e előre?

Ha végig tekintek így ezzel a szemmel az elmúlt esztendőre, több örvendetes eseményt látok, mint lehangolót, több biztatót, mint elcsüggesztőt, több reményteli esetet, mint aggodalmasat, — s így méltán meríthetünk biztatást, reményt, erőt a további munkához és a további küzdelemhez.

Lássuk először is, mi az, ami a mult esztendő eseményeiből ránk nézve örvendetes.

Örvendetes első sorban az, hogy egyetemünkön az egész esztendőn keresztül rend és béke uralkodott. Ez az esztendő a nyugodt békés munka éve volt. Harmonia uralkodott a szívekben, s harmonikus munkában egyesült a hallgatóság a tanári karral.

A másik örvendetes esemény, melyről be kell számolnom az, hogy harmonikus munkában egyesült az egyetem Pécs városával, s kultúránk legfőbb őrével és irányítójával, gróf Klebelsberg Kunó miniszter úrral egyetemünk továbbfejlesztése és kiépítése érdekében. Pécs város közgyűlése a Tanács előterjesztésére 1950. február 26-án 600.000 pengőt szavazott

meg a jog- és bölcsészeti kar új épületei részére, mint egy részletét annak a 25%-os hozzájárulásnak, melyet a város már régebben magára vállalt.

Hálás köszönetet mondunk e helyen is Pécs város közönségének e nemeslelkű cselekedeteért. Hálás köszönet illeti elsősorban méltóságos dr. Nendtvich Andor polgármester urat, mint Pécs város fejét, de köszönet illeti mindazokat, akiknek része volt e határozat létrejöttében.

Nagy örömmel fogadta ezt a határozatot miniszterünk, gróf Klebelsberg Kunó ő nagyméltósága is, ki hangsúlyozta, hogy ezzel a cselekedettel arra az útra lépett Pécs városa, amely a célhoz vezet. Ez a cél pedig az, hogy az egyetem végleg ide költessék Pécs városához, s ezt csak így, áldozatokkal, lehet elérni. Hogy mennyire örvendett miniszterünk e határozatnak, mutatja az a körülmény, hogy az építkezés költségeihez az előzetes költségvetés szerint még hiányzó 240.000 pengőt azonnal megigérte, sőt leiratában 250.000 pengőre emelte fel.

De általában fejlődést és haladást mutat egyetemünk ez évi története minden más tekintetben is. Mert továbbfejlődést jelent minden gyarapodás, ha nem is oly jelentékeny az, mint más szerencsésebb körülmények között élő egyetemeké. Nemcsak a rohamos előre törés jelent haladást, hanem a lépésről-lépésre való továbbjutás is.

Egyetemünk ilyen gyarapodását jelenti az egyetemi gyógyszer-tár fölállítása, amelyhez már az 1924—25. tanévben megindultak az előkészületek. E terv azonban csak most, ebben a tanévben valósult meg, főképp *dr. Magyar Zoltán* miniszteri tanácsosnak, az egyetemi ügyosztály volt vezetőjének buzgó munkálkodása alapján. A vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 410-4—452/1929. szám alatt kelt elhatározása értelmében a gyógyszer-tár a tanév II. felében megkezdte működését.

Egyetemünk gyarapodásának kell tekintenünk — bár nem Pécs városa gyarapodott vele — az evangélikus theologiai kar új épületét is Sopronban, melynek alapkövét 1929. október 13-án tettük le, *Petri Pál* államtitkár úrnak, mint a kultuszminiszter képviselőjének jelenlétében, s mely épület azóta fölépült, s készen áll.

Gyarapodást jelentenek azonban egyetemünk számára nemcsak a szemmel látható eredmények, hanem mindaz, ami egyetemünk tudományos munkásságával összefügg, s azt bővíti és mélyíti ki. Így örvendetes esemény volt számunkra az is, hogy a bölcsészeti kar egy új tanszékkal bővült. Ez a tanszék az állattani tanszék, melyre a Kormányzó Úr Ó Főméltósága 1950. január 23-án *dr. báró Fejérváry Géza Gyula*, Nemzeti Múzeumi őrt, egyetemünk magántanárát nevezte ki.

Gyarapodásnak kell tekintenünk azt is, hogy ebben a tanévben egyetemünk 6 magántanárt habilitált, mert ezzel az egyetem tanári személyzetének létszáma emelkedett, s így intenzívebb tanító munkát fejthet ki. A jogi karon: *Dr. Óriás Nándor* a római jogból, az orvosi karon: *dr. Burg Ete* a szülészeti és nőgyógyászati betegségek diagnosztikájából, *dr. Teschler László* az idegrendszer betegségeinek tárgyköréből, *dr. Vertán Emil* a csecsemő és gyermekkori sebészetből, *dr. Erős Gedeon* a fertőző betegségek kórbonctanából, s *dr. Kovácsics Nándor*, Győr város tiszti főorvosa „A falu hygienéje“ c. tárgykörből, a bölcsészeti karon pedig: *dr. Prohászka Lajos* az elméleti pedagógiából kapott magántanári képesítést.

De fejlődést jelent az a körülmény is, hogy az idei tanévben hallgatóságunk létszáma is emelkedett. Míg a múlt tanév első felében 1257 hallgatója volt, az idei tanév I. felében 1377 hallgató iratkozott be, tehát 120-al több, mint tavaly.

Ne csodálkozzék senki azon, hogy ez a többlet javarészen a jogi karra esik. A jogi kar hallgatóinak száma 99-el emelkedett, míg az ev. theologiai karé 4-el, az orvosi karé 4-el, a bölcsészeti karé 12-vel emelkedett. Az ifjúság ismét tömegesen keresi fel a jogi pályát. Csak természetes ez mindaddig, míg a jogvégzettség ad qualificatiot a legtöbb állásra. Hiábavaló az eltanácsolás e pályáról, ha másrészt ki van mondva, hogy előmenetel és hatalom a jogvégzetteknel van, a más szakon végzetteket majd a jogász csak meghallgatja, mint szakértőt, de intézkedni ő fog. Nem akarok vitatkozni azon, hogy ez helyes-e vagy nem, föl se vetem ezt a kérdést, csak azt a tényt említem föl, hogy ez így van, s ennek természetes következménye a jogi pályára való tódulás.

Ámde valamennyi kart figyelembe véve, egyetemünk létszáma kétségtelenül emelkedő tendenciát mutat. Örven-

dünk ennek, de tudjuk azt is, hogy *nem a magas létszám emeli az egyetemet magasra, hanem az ott folyó munka minősége*. Ám e tekintetben is örömmel és megnyugvással tekinthetünk vissza erre a tanévre, mert meg kell állapítanunk, hogy hallgatóságunk munkája minőség dolgában is emelkedett. Hallgatóink szorgalma fokozódott, érdeklődése a tanulmányok iránt nagyobb volt, s a tanulás eredménye is kedvezőbb. Ezt a megállapítást a következő tényekre alapítjuk.

A hallgatóság az előadásokat szorgalmasabban látogatta, a táv-hallgatók száma csökkent. De éppen ez a körülmény az, ami tarthatatlanná és tűrhetetlenné teszi helyzetünket, mert tantermeink csak 50 hallgató befogadására képesek, minek következtében a hallgatóság egy része állva hallgatja az előadásokat, sőt a későn érkezők kiszorulnak. A jogi tantermekben és az egyetlen bölcsészeti tanteremben zsúfoltan szorongó hallgatóság előtt folynak az előadások. A szemináriumi munka pedig részben a helyiségek hiánya és a meglévő helyiségek szűk és alkalmatlan volta miatt majdnem lehetetlen. Mégis, ily gátló körülmények mellett is, szép eredménnyel dolgoztak hallgatóink, ami mellett bizonyít, hogy a tudomány szeretete áthatotta őket, s megérintette lelküket az igazság megismerésének a magasztossága.

Az eredményről két körülmény tanuskodik. Egyik a vizsgálatok színvonala, mely abban jut kifejezésre, hogy az ev. hittudományi karon: 7, a jogtudományi karon: 121, az orvostudományi karon: 53, a bölcsészettudományi karon: 4, összesen tehát 185 tanuló kitüntetéssel tette le a vizsgálatokat. Ám ez nem jelenti azt, hogy a vizsgáló bizottságok elnézők voltak, s leszállították a színvonalat. Közelebb vizsgálva ugyanis a statisztikai adatokat, kitűnik, hogy a vizsgálatoknál kellő szigor érvényesült, mert hiszen elég rámutatni arra, hogy pl. a jogi karon az I. alapvizsgálatot tett 262 jelölt közül 169-et utasított vissza a bizottság. Az orvosi karon az első szigorlatra kiállott 75 hallgatóból csak 46 jelölt feleleteit fogadta el a bizottság, s 27-et visszautasított. Még feltűnőbb pl. a III. szigorlat eredménye, melyen 82 jelölt közül csak 41 ment át, s 41 utasítottatott vissza. Ezeket az adatokat csak arra nézve hozom fel, hogy a vizsgálatok kellő szigorral folynak. S ha ily szigorúság mellett mégis 185 teszi le vizsgálatait

kitüntetéssel, ez igen szép eredmény. A visszautasítások száma csak az első vizsgálatoknál oly nagy, s a felsőbb évfolyamoknál fokról-fokra csökken, így ezeknek az első vizsgálatoknak szelektáló jellegük is van.

Egyetemünk által a folyó tanévben kiadott oklevelek száma a következő: az ev. hittudományi karon: 25, a jogtudományi karon: 75 jogtudományi, 74 államtudományi, az orvosi karon: 109, a bölcsészeti karon: 9 bölcsészettudományi, 11 középiskolai tanári oklevél. Összehasonlítva e számokat a hallgatók létszámával, a kiadott oklevelek száma nem mondható soknak.

A vizsgálatoknak ezek az adatai azt mutatják, hogy a hallgatók munkájának komolysága évről-évre fokozódik, s szorgalmuk gyümölcse a kitüntetéssel való vizsgázás, mely a magasabb évfolyamokon mutat növekedést.

Egy másik körülmény, mely a komoly munkát bizonyítja, a kidolgozásra kitűzött pályatételek szép eredménye. Úgy a jogi kar 12 pályatételére, valamint a bölcsészeti kar 3 pályatételére olyan dolgozatok érkeztek be, melyek arról tanuskodnak, hogy a hallgatók tudnak tudományosan dolgozni, s szeretettel mélyednek el az általuk választott tárgyban.

A hallgatók szorgalmának elismerése megnyilvánul azokban a jutalmakban és ösztöndíjakban, melyekkel tanári karunk a szorgalmas és kiváló hallgatókat kitünteti.

A lefolyt tanévben a *Tóth Lajos*-alapítványból egy hallgató, a *Littke*-alapítványból 3 hallgató részesült jutalomban. Sajnos, hogy több ily jutalom nem áll rendelkezésünkre. De annál jelentősebbek azok az *ösztöndíjak*, melyekben hallgatóink részesültek. Így a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr az 1929/30. tanévre a *közalkalmazottak gyermekei* részére 51.200 pengőt utalt ki ösztöndíjul, s ebből az összegből 2 evang. hittudományi hallgató, 10 joghallgató, 27 orvostanhallgató és 25 bölcsészettanhallgató, összesen 64 hallgató részesült 800 pengő ösztöndíjban. Ezt kiegészítette a nml. Miniszter Úr még 3, egyenkint 800 pengős ösztöndíjjal a gyakorló iskolákban működő 3 tanárjelölt számára.

Ezenkívül a bécsi Collegium Hungaricumban 8 hallgatónak, illetve tudományos segéderőnek, a berlini Collegium

Hungaricumban 5, a római Collegium Hungaricumban 3, a páviai Collegio Borromeoban 1 hallgatónak adományozott a vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr ösztöndíjas helyet; továbbá 3 hallgatónak, illetve végzett hallgatóknak párisi állami ösztöndíjat, végül 10 végzett, illetve már alkalmazásban lévő tudományos segéderőnek 1000 pengős belföldi kutatási ösztöndíjat adományozott. A már fentebb említett jutalomdíjakon kívül tehát összesen 97 ösztöndíjban részesült hallgatóságunk. Ez oly jelentékeny segítése az ifjúságnak, melyért a legnagyobb hálával tartozunk a nagyméltóságú Miniszter Úrnak. Mindez azonban egyúttal bizonyítéka annak, hogy egyetemünkön élénk tudományos élet folyik.

Ezt a tudományos életet támogatta a jótékonyág is. Ifjúságunk különböző oldalról és különböző forrásokból sok segélyben és anyagi támogatásban részesült. Erről jótékony intézeteink vezetői külön kimutatásban fognak beszámolni, s a jószívű adakozóknak a nyilvánosság előtt fognak köszönetet mondani. Itt csak általánosságban mondok hálás köszönetet mindazoknak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy az ifjúság tanulmányait zavartalanul folytathassa.

Értékgyarapodásnak tekintjük azt is, ha egyetemünk kapcsolatot tud teremteni a szellemi élet kimagasló alakjaival, kiknek tevékenysége példa és buzdítás ifjúságunk számára, s kiknek szelleme, mint láthatatlan fluidium hatol át a lelkekbe, s megtermékenyíti a tudományos munkásságot. Így kiváló egyéniségekkel azáltal teremtettünk kapcsolatot, hogy őket tiszteletbeli doktoraink sorába iktattuk.

Theologiai karunk javaslatára a lefolyt tanévben a Kormányzó Úr Ó Főméltósága jóváhagyásával báró *Prónay Dezsőt*, a magyarhoni ág. hitvallású evang. egyetemes egyház tiszteletbeli egyházi és iskolai felügyelőjét, báró *Radvánszky Albertet*, a magyarhoni ág. hitvallású evang. egyetemes egyház egyházi és iskolai felügyelőjét, *Geduly Henriket*, a tiszai ág. hitvallású evang. egyházkerület püspökét és a magyarországi evang. egyházegyetem egyházi elnökét, *Kapi Bélát*, a dunántúli ág. hitvallású evang. egyházkerület püspökét, *dr. Raffay Sándort*, a bányai ág. hitv. evang. egyházkerület püspökét, *dr. Schneller Istvánt*, a Ferenc József tudományegyetem nyugalmazott nyilvános rendes tanárát, *dr.*

Ravasz Lászlót, a dunamelléki ref. egyházkerület püspökét és *Kiss Ferencet*, a Tisza István tudományegyetem református hittudományi kara nyilvános rendes tanárát, a hazai protestáns egyházi közélet és tudományosság terén kifejtett érdemeik elismeréseül tiszteletbeli theologiai doktorokká avattuk.

Egyetemünk jogi karának javaslatára ugyancsak tiszteletbeli doktori címmel ruháztuk föl *Rothermere Harold Sidney Harmsworth* lordot Magyarország ügyének felkarolása által szerzett érdemei elismeréseül.

Bölcsészeti karunk a Kormányzó Úr Ó Főméltósága javaslatára tiszteletbeli doktorává avatta *Dr. Becker K. H.* volt porosz kultuszminisztert, a berlini egyetem tanárát, kinek fölavatása a szegedi, debreceni és pécsi egyetem részéről Szegeden egy időben történt.

Egyetemünk e doktorrá avatások által szellemi kapcsolatokat teremtett oly kiváló férfiakkal, kiknek a magyar nemzet szellemi életében történelmi jelentőségű szerepük van, s azok a szálak, melyek őket hozzánk fűzik, számukra lelki gazdagodást fognak jelenteni.

Beszámolóm hiányos volna, ha meg nem emlékezném néhány látszólag talán csekélyebb jelentőségű dolgokról, melyek azonban számunkra nem jelentéktelenek, mert szintén haladást jelentenek, s egyúttal örvendetesek. Így örömmel jelentem, hogy rectoraink arcképcsarnoka az idén négy művészi arcképpel gyarapodott, melyeket a tanács megbízásából *Mattyasovszky-Zsolnay Zsolt* festett, s melyek közül kettőt: *Polner Ödön* és *Fenyvessy Béla* volt rectoraink arcképét, még rector-elődöm rendelt meg, kettőt pedig: *dr. Heim Pál* és *Lukinich Imre* volt rectorok arcképeit én rendeltem meg a rectori rendelkezési-alap terhére.

Ugyancsak a rectori rendelkezési-alap terhére rendeltük meg az egyetemünk *hősi halottainak emlékéért* megörökítő emléktáblát, melyet *Gecső Sándor* szobrászművész készítette el, s mely központi épületünk lépcsőházában nyer elhelyezést.

Haladásnak kell tekintenünk azt is, hogy hosszú szünet után megjelent egyetemünk Almanach-ja, melynek megjelenését már 1926 óta sürgette tanácsunk. Elismerjük, hogy nem teljes, de nem volt lehetséges teljessé tenni a szükséges adatok hiányában, s nehezen megszerezhető voltánál fogva.

Az első Almanach 1918-ban jelent meg az 1915—16, 1916—17, és 1917—18. évről. Azóta 12 esztendő telt el, s most jelent meg második Almanachunk. A hiányokat az ezentúl évről-évre megjelenő Almanachokban fogjuk pótolni, hogy hű kép alakulhasson ki egyetemünk történetéről és működéséről.

Ez az Almanach hű képet ad egyetemünk viszontagságairól és küzdelmeiről. Statisztikai táblázatai és kimutatásai föltüntetik egyetemünk fejlődését. Az a jegyzék, mely a tanárok és intézetek tudományos munkásságát mutatja ki, tanubizonyosságot tesz arról, milyen értékes tudományos munka folyik egyetemünkön, s hogy ebben a tanári segédszemélyzet és a hallgatóság is mily tevékeny részt vesz. Ez a munkásság, azt hisszük, gyarapodása a magyar tudománynak, s egy része a külföld előtt ismertté teszi munkásságunkat, mert külföldön jelenik meg, s ezzel bekapcsolódunk a világ tudományos munkásságába.

Midőn ezt a tudományos munkásságot látom, a legnagyobb tisztelet ébred lelkemben kartársaim iránt. Azelőtt is nagyrabecsültem kartársaim munkásságát, de mióta, mint rectornak, alkalmam volt mélyrehatóbban bepillantani az ő fáradhatatlan és buzgó munkájukba, mely nem merül ki a tanításban, hanem kiterjed a tudomány művelésére, a gyakorlati működésre, az adminisztrációra, a társadalmi és kulturális tevékenységre, — s láttam, hogy mindegyik hogyan lelkesedik hivatásáért, hogyan buzgólkodik, küzd intézetéért, hallgatóságáért, a magyar tudomány becsületéért és elismeretiséért, — ez a nagyrabecsülésem csak fokozódott, s úgy érzem, hogy kötelességem nekik hálás köszönetet mondani, mert ők nemcsak kötelességüket teljesítik, hanem mindegyikük sokkal többet tesz kötelességénél. Adja Isten, hogy ez a szent tűz, mely őket hevíti, soha ki ne aludjék!

S most érkeztem beszámolómnak szomorúbb részéhez. Be kell számolnom azokról a veszteségekről, melyek egyetemünket érték.

Súlyos veszteség érte egyetemünket egyik kiváló tanárunk, *dr. Heim Pál* elvesztésével. Őt a mult tanév végén a budapesti egyetem hívta meg egyhangúlag tanárává, de alig kezdte meg ott működését, már is elvesztette őt a budapesti egyetem is, ép úgy, mint mi. 1929. október 25-én rövid betegség után

váratlanul elhunyt. A megboldogultnak Budapesten, október 25-én végbement temetésén egyetemünk kis Tanácsa vett részt, ravatalára koszorút helyezett, külön gyászjelentést adott ki, lelkiüdvéért engesztelő szentmisét mondatott, özvegyéhez részvét-táviratot intézett s gyásza jeléül az egyetem épületeire a gyászlobogókat kitűzette. A nagyérdemű tudós tanár és Rector emlékéért a Tanács jegyzőkönyvében örökítette meg, s egyben elhatározta, hogy hervadhatatlan érdemeinek elismeréséül a gyermekklinika falára emléktáblát helyez.

Helye még ma is betöltetlen, s szívünkben mindig betöltetlen is marad.

A másik nagy veszteség *Dr. Beck Somának*, egyetemünkön a bőrgyógyászat nyilvános rendes tanárának, váratlan elhunyt. Őt szinte munka közben, munkatársai köréből ragadta ki a kegyetlen halál.

Egyetemünk Tanácsa gyászjelentést adott ki, s a megboldogult lelkiüdvéért engesztelő szentmisét mondatott, tetemét az egyetem központi épületének előcsarnokában ravataloztatta föl, honnan a központi temetőben Pécs szab. kir. város által adományozott díszsírhelyen helyeztette örök nyugalomra. A kiváló tudós professzor emlékéért a Tanács jegyzőkönyvében megörökítette, özvegyéhez részvétátiratot intézett, s gyásza jeléül az egyetem épületeire 8 napra kitűzette a gyászlobogót.

Emlékét egyetemünk mindenkor kegyelettel fogja őrizni!

Ám nemcsak a halál okozott veszteséget egyetemünknek, hanem az élet is. Kifürkészhetetlenek az élet útjai, ki tudja, merre vezetnek? A kiválót az élet sokfelé hívja. Elhívta az élet kiváló tanárunkat, *dr. Imre Józsefet*, kit a nagymélt. népjóléti Miniszter Úr a budapesti állami szemkórház élére állított. Dr. Imre József 1929. november 19-én állásáról lemondott, amit a Tanács 1929. november 27-én tartott ülésében sajnálattal vett tudomásul s egyúttal sikerekben gazdag tanári és tudományos működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Ezzel kapcsolatban szinte önkénytelenül mindenkiben föltámad az a gondolat, hogy ime, jó lesz gondoskodni arról, hogy az egyetemi tanári pálya kívánatos legyen a kiválóak számára, hogy adassék meg nekik a sikeres munka minden

föltétele, s a kört, a helyet, ahová sorsa helyezte, igyekezzék minden tényező minél kellemesebbé tenni, hogy oda kösse a kiváló egyéniséget, mert különben elsorvadnak és elárvulnak a tudományos tanszékek.

A dr. Imre József távozásával megüresedett tanszékre az orvosi kar az eltávozott tanár egyik kiváló tanítványát, *dr. Albrich Konrád* magántanárt és adjunktust hívta meg, kit a Kormányzó Úr Ó Főméltósága 1950. április 5-án nyilvános rendes tanárrá kinevezett. Méltó utódja mesterének!

Az élet hívta el körünkől Szegedre könyvtárunk igazgatóját, *dr. Várkonyi Hildebrandot*, egyetemünk c. rk. tanárát, kit a Kormányzó Úr Ó Főméltósága 1929. december 24-én a szegedi egyetem ny. r. tanárává kinevezett. Ez a kinevezés minékünk veszteséget, Szegednek nagy nyereséget jelent. Helyébe a könyvtár vezetésére *dr. Fitz Józsefet*, a budapesti egyetem könyvtárórét nevezte ki a nagym. Miniszter Úr. Benne kiváló szakembert nyert egyetemünk, kitől a könyvtár fölvirágzását várhatjuk.

Egyetemünket veszteség érte továbbá azzal is, hogy a folyó tanév végeztével két professzor egyetemi tanári munkásságát befejezte és nyugdíjazását kérte.

Így *dr. Payr Sándor* ev. theologiai ny. r. tanárt a nagyméltóságú Miniszter Úr 1950. július 20-án 41 évi működés után saját kérelmére nyugdíjazta.

Ugyancsak nyugdíjazta a nagyméltóságú Miniszter Úr saját kérelmére *dr. Zolnai Gyula* bölcsészeti ny. r. tanárt 1950. július 22-én, 48 évi működés után. Mindketten kiváló tagjai voltak egyetemünk tanári karának, kik dísz és értéket jelentettek. Távozásukat nagy sajnálattal vettük tudomásul, ámde hisszük, hogy tudományos munkásságukkal ezentúl is gyarapítani fogják tudományos irodalmunkat, s dísz és fényt árasztanak ezentúl is egyetemünkre.

Végül be kell számolnom röviden egyetemünk kormányzatáról. Az egyetem kormányzatában mindjárt a tanév elején változás állott be, amennyiben *dr. Imre József* ny. r. tanár távozásával megüresedett a prorectori állás. Erre a tisztségre a karok kiküldöttjei *dr. Mansfeld Géza* orvoskari ny. r. tanárt választották meg.

Az egyetem kormányzata voltaképen nem a rector, hanem az egyetemi tanács kezében van. Az egyetemi tanács elé kerül minden fontos ügy. Itt érvényesül a sokat emlegetett és sokat vitatott autonómia. Sajnálattal kell azonban látnunk, hogy újabb időben oly törekvések mutatkoznak, hogy minél több ügy vétessék ki a rector és a tanács hatásköréből. A tanács a folyó tanévben 10 rendes- és 5 rendkívüli ülést tartott, melyeken számos fontos ügyet tárgyalt. Az idén a tanács két új bizottságot alakított. Egyik a művészeti bizottság, a másik az egyetem továbbfejlesztését gondozó bizottság. Címük már is kifejezi céljukat.

Az egyetemi adminisztráció rendben és simán folyt le. Sokan közülünk azonban aggodalommal nézik azt a törekvést, hogy az egyes hivatalok is igyekeznek önállókká lenni, s magukat a rectorától és az egyetemi tanácstól függetleníteni.

Kétségtelen, hogy minden szervnek összhangban kell működnie, s a legnagyobb figyelemmel tekinteni a többi szervre, a harmonikus együttműködést pedig mégis csak a tanács és rector van hívatva biztosítani.

Ezért oly fontos az, hogy kiket szemel ki a közbizalom ezekre a tisztségekre.

A folyó évben az egyes tudománykarok a szabályzatnak megfelelően június első hetében megtartották dékánválasztó ülésüket. A jogi karon azonban a választás nem járt eredménnyel, amennyiben a jelöltek egyike sem kapott abszolút többséget, s így a két professzor közül, akikre a szűkebb körű szavazás szorítkozott, a tanácsnak kellett választania.

Ezek szerint dékánokká választottak:

az ev. hittudományi karon: *Dr. Deák János*,

a jog- és államtudományi karon: *Dr. Pázmány Zoltán*,

az orvostudományi karon: *Dr. Mansfeld Géza*,

a bölcsészettudományi karon: *Dr. Tolnai Vilmos*.

Rectorrá az 1950. évi június 13-án tartott rectorválasztó ülésen a karok által kiküldött elektorok: *Dr. Bozóky Géza* jogkari ny. r. tanárt választották meg.

A választásokat a nml. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 410-5-261/1950. sz. leiratával megerősítette.

Ennélfogva most az 1929-30. tanévi tanács átadja helyét a megválasztott és miniszterileg megerősített új tanácsnak.

Domine Magnifice Rector!

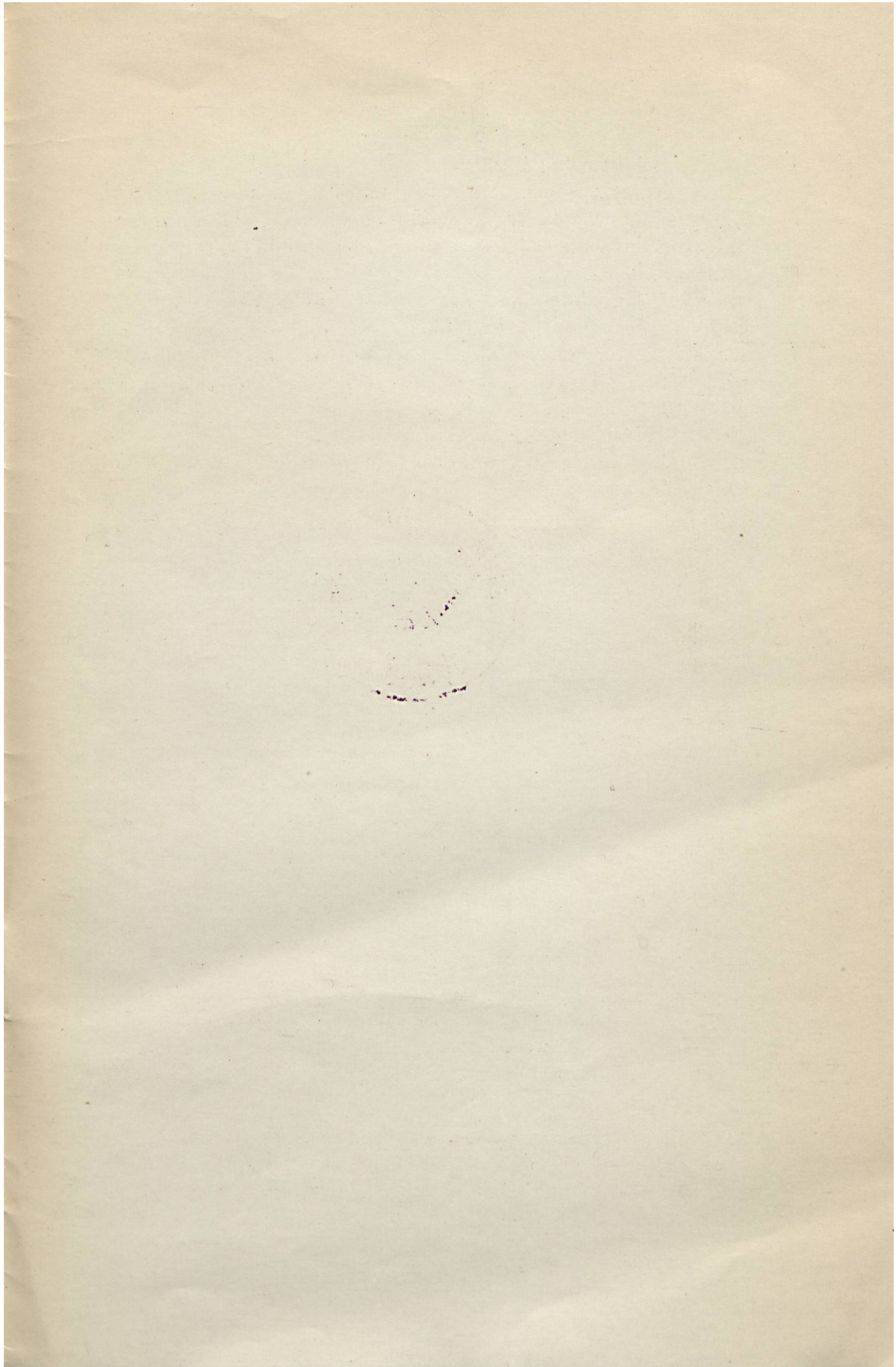
Méltóságos Uraim!

Átadjuk a rectori és dékáni méltóság jelvényeit, a lán-
cokat. Ezzel ünnepélyesen beiktatom Méltóságodat a Rector
Magnificus tisztébe, valamint az új Tanács többi tagját dékáni
hivatalukba.

Fogadják mindannyian szívből jövő üdvözetünket!
Mindnyájan tisztelettel köszöntjük az új Tanácsot, mint új
kormányzó és előljáró testületünket. Nagy és szép feladat
vár a Rector Magnificusra és a tanácsra, de nehéz feladat is.
Adjon Isten mindnyájuknak erőt, egészséget nehéz hivatásuk
teljesítéséhez.

Minden lépésüket, minden tettüket, egész működésüket
kísérje Isten áldása!

Állományellenőrzés
2008